

Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Lokální a regionální studia

Uplatnění lokálních politických stran a hnutí v komunálních volbách do městských částí Prahy v roce 2010

Daniel Čermák, Jana Jelečková¹

Tento text analyzuje politickou participaci občanů v městských částech hlavního města Prahy v souvislosti s komunálními volbami v roce 2010. Participace občanů na veřejném životě je nezbytným předpokladem pro úspěšné rozvíjení občanské společnosti. Mezi nejdůležitější formy participace patří participace politická. Jde o účast občanů na rozhodování o věcech veřejných. Může nabývat mnoha forem od sledování politického dění v novinách až po členství v politických stranách. Avšak zdaleka nejdůležitější a nejsledovanější formou je účast ve volbách, ať už jde o účast aktivní, tj. volit, či pasivní, tj. být volen.

Vysoká účast ve volbách, aktivní i pasivní, ukazuje na zájem občanů o veřejné záležitosti. Pokud před volbami vznikají nové politické subjekty (např. politické strany či hnutí), které chtějí kandidovat ve volbách, ukazuje to na zájem části občanů o účast na veřejném rozhodování a zároveň nedostatek příležitostí pro tyto občany projevit a podpořit svůj názor prostřednictvím už etablovaných politických stran. Impulsů pro vznik nové strany může existovat celá řada. Cílem této práce je zmapovat v první řadě rozložení sil mezi zavedenými a relativně či zcela novými politickými subjekty, a v druhé zjistit jaké impulsy vedly ke vzniku celé řady politických stran a hnutí a jejich relativnímu volebnímu úspěchu v komunálních volbách v roce 2010 v pražských městských částech (MČ).

Výsledky komunálních voleb v pražských městských částech

Srovnáme-li komunální volby 2006 a 2010 v pražských městských částech, objevíme určitý posun volebních zisků ve prospěch lokálních politických stran². Zatímco v roce 2006 získali kandidáti na soupiskách lokálních politických stran a hnutí, které byly tvořeny především nestraníky, 196 míst v zastupitelstvech městských částí, v roce 2010 se jednalo o mírný

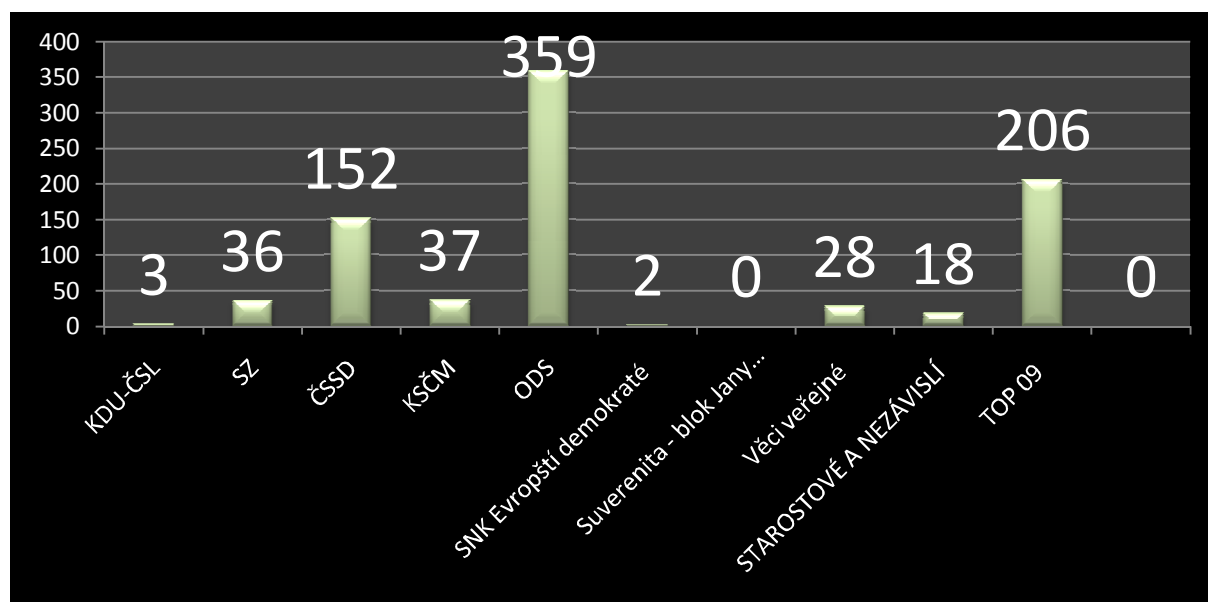
¹ S případnými otázkami k tomuto textu se obraťte na Daniela Čermáka (daniel.cermak@soc.cas.cz). Autoři tohoto textu děkují za spolupráci při shromažďování datových podkladů Petře Doležalové a Zuzaně Martínkové.

² Jako lokální jsou míněny politické strany či hnutí, která omezují svoji působnost pouze na území hlavního města Prahy či některé městské části případně částí.

vzestup na 218 míst. Celkem uspěly³ lokální politické strany v 51 případech v roce 2006 a v 63 případech v roce 2010. Z uvedených údajů je zřejmé, že si lokální politické strany mezi volbami 2006 a 2010 mírně polepšily⁴.

My se nyní, již podrobněji, soustředíme na komunální volby, jež se konaly v říjnu 2010. Na obrázku 1 jsou uvedeny volební výsledky celostátních stran ve volbách do městských částí podle vybraných politických stran.

Obrázek 1: Volební zisky velkých politických stran v podobě počtu zvolených zastupitelů – komunální volby 2010 v MČ Prahy

Zdroj: www.volby.cz (ČSÚ) a vlastní kalkulace.

Vidíme, že nejlépe dopadly ve volbách tři velké celostátní strany – ODS, TOP 09 a ČSSD. Dohromady získaly 717 z 1099 možných mandátů, tedy asi 65 %. Lokální strany a hnutí získaly 218 mandátů (cca 20 %). O zbylých 15 % mandátů se podělily menší strany s celostátní působností. Celkové srovnání volebních zisků mezi stranami s celostátní a lokální pražskou působností je uvedeno v tabulce 1.

³ Získaly alespoň 1 mandátu v zastupitelstvu.

⁴ V roce 2006 byly mezi lokální strany počítány také Věci veřejné, v roce 2010 nikoli. Kdyby byly jejich výsledky započítány, došlo by ke zvýšení počtu zastupitelských míst na 246 a počet úspěchů v podobě alespoň 1 zastupitelského mandátu by se rozrostl na 77.

Tabulka 1: Srovnání volebních zisků celostátních a lokálních stran v pražských městských částech v komunálních volbách 2010

Pozice	Hodnoty	Celostátní	Lokální
Zastupitelů	Absolutně	881	218
	Relativně	80,2%	19,8%
Radních	Absolutně	317	139
	Relativně	69,5%	30,5%
Místostarostů	Absolutně	111	26
	Relativně	81,0%	19,0%
Starostů	Absolutně	39	18
	Relativně	68,4%	31,6%

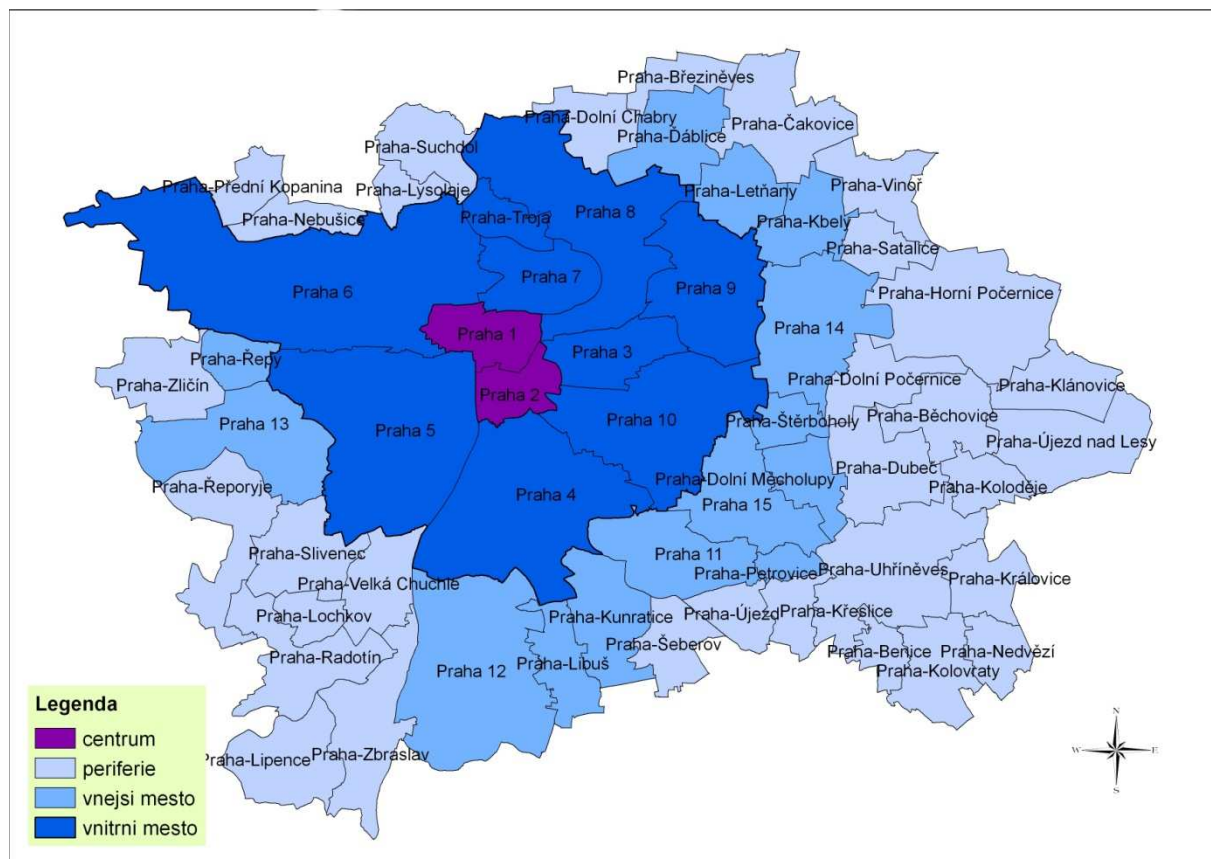
Zdroj: www.volby.cz (ČSÚ) a vlastní kalkulace.

Lokální politická uskupení získala přibližně pětinu zastupitelských mandátů v pražských městských částech, ještě větší úspěch však slavila při získávání míst v radách MČ a obsazování míst starostů, kdy obsadila přibližně 30 % zmiňovaných postů. Tyto zisky lze hodnotit jako relativně malý, ale přeci jen úspěch, když si uvědomíme, že z celkového počtu volebních stran tvořila lokální politická uskupení asi 22 %.

Prostorové aspekty rozložení volebních výsledků

Jak počet a typ kandidujících stran, tak jejich volební výsledky nejsou rozloženy ani rovnoměrně ani náhodně v městských částech na území hlavního města Prahy, jak si ukážeme v této části textu. Abychom zasadili popisování prostorových vzorců v rozložení do vhodného rámce, rozhodli jsme se využít rozdělení Prahy do čtyř zón využitých v textu autorů Ouředníčka a Sýkory z roku 2002. Rozdělení do zón je znázorněno v obrázku 2, charakteristiky těchto zón jsou uvedeny v příloze 1. Jednotlivé zóny jsou charakterizovány specifickým historickým vývojem, druhem zástavby, typem fyzického prostředí, způsobem funkčního využití a sociálním statutem svých obyvatel (Novák 2007: 17).

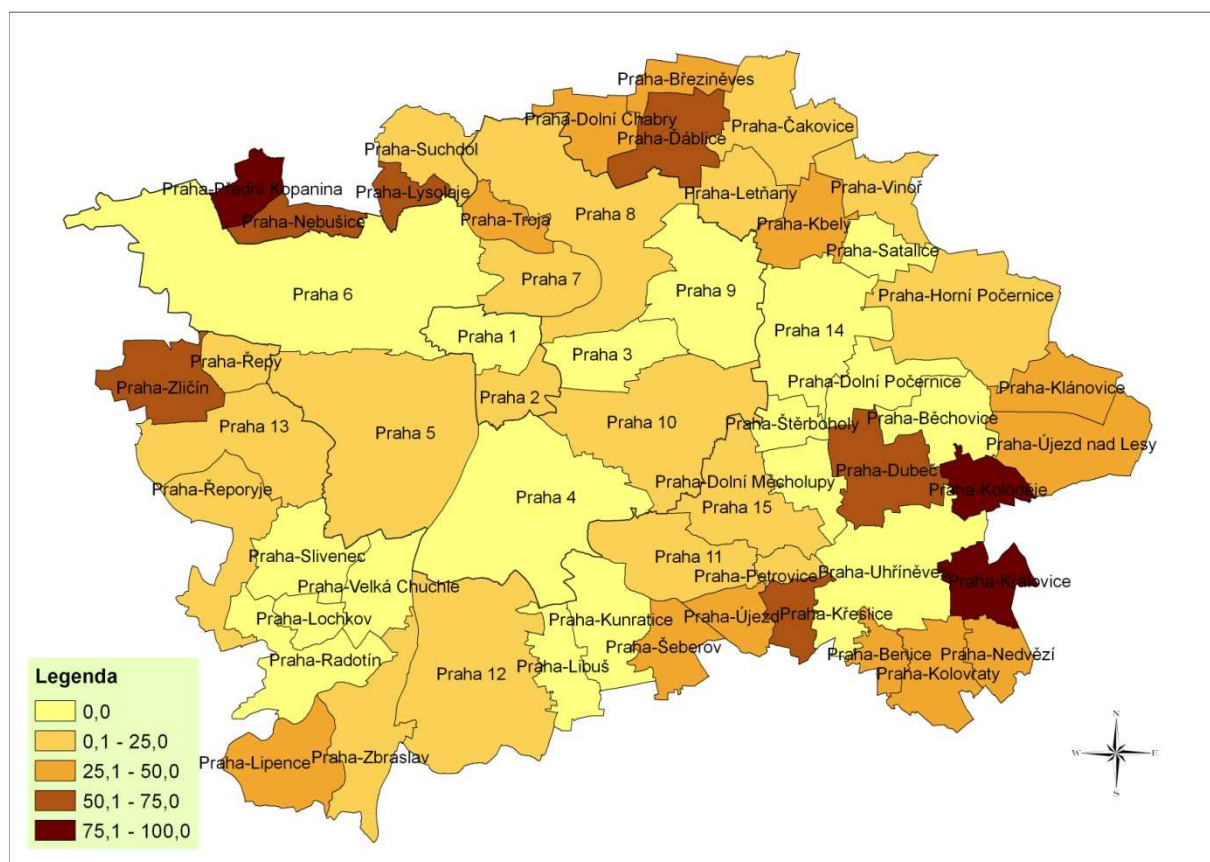
Obrázek 2: Zonace Prahy

Zdroje: Ouředníček, M., L. Sýkora 2002: „Současné změny v rozmístění obyvatelstva a v sociálně prostorové struktuře Prahy.“ *Demografie* 44 (4): 270-272 a Novák, J. 2007. „Vnitřní členění Prahy“. Pp. 16-21 in J. Vobecká a kol. 2007. *Sociálně prostorová diferenciacce Prahy*. Studie pro Útvar rozvoje hl. města Prahy. 94 stran.

Na obrázku 3 vidíme, že vysoký podíl kandidujících lokálních politických stran a hnutí na celkovém počtu kandidujících politických subjektů v MČ se nachází především na okraji území hlavního města na jeho periferii. Nejvyšší podíl zaznamenaly lokální politické subjekty zejména na jihovýchodní a severní periferii Prahy.

Obrázek 3: Podíl kandidujících lokálních politických stran a hnutí v komunálních volbách 2010 od zastupitelstev pražských městských částí (v %)

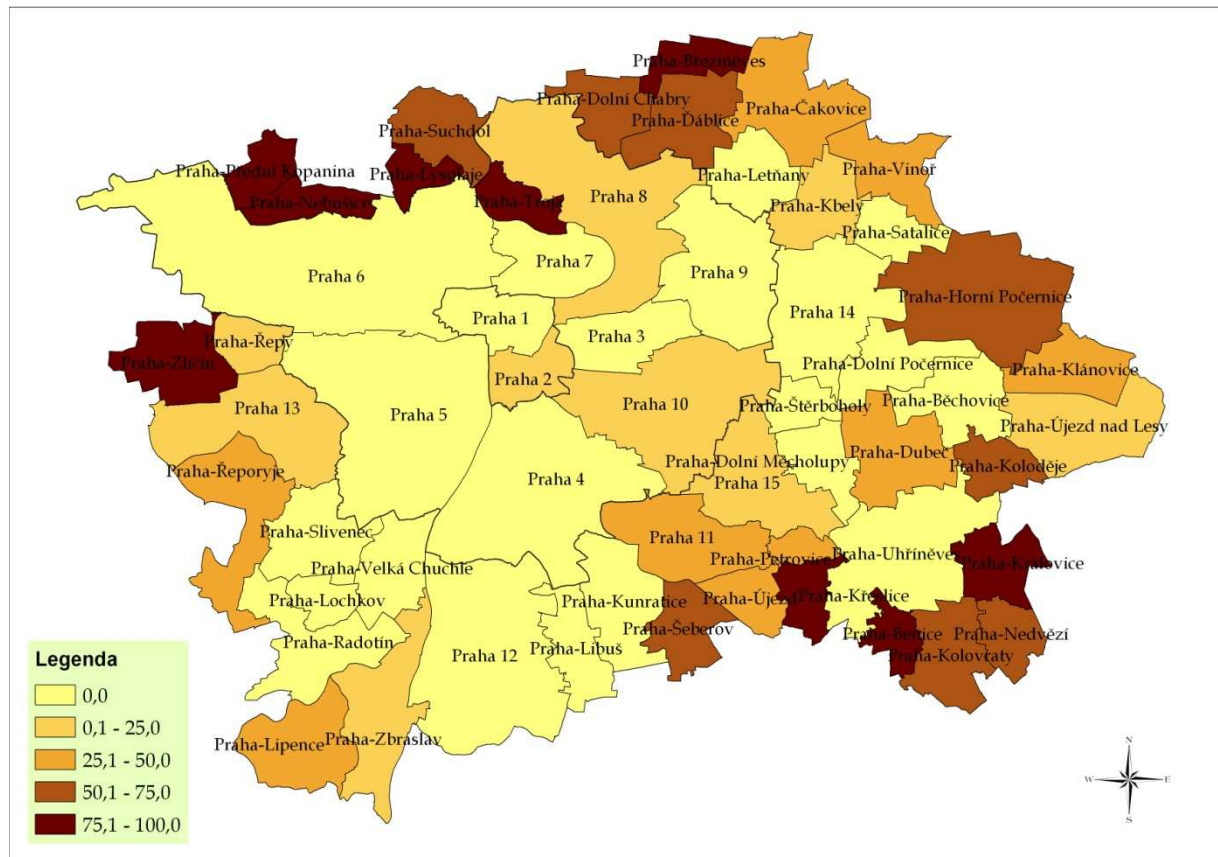
Zdroj: www.volby.cz (ČSÚ) a vlastní kalkulace.

Vůbec nejvyšší podíl byl zaznamenán v městských částech Koloděje, Královice a Přední Kopanina. Ve druhém a třetím případě je to však ovlivněno skutečností, že zde kandidoval vždy jen jeden subjekt a tím bylo lokální sdružení nezávislých kandidátů. Z pohledu absolutního počtu kandidujících lokálních subjektů jsou výjimečné již zmíněné Koloděje⁵, kde kandidátky sestavilo hned 7 lokálních politických subjektů; 5 lokálních subjektů kandidovalo v MČ Praha-Zličín a 4 v MČ Dáblice, Křeslice a Nebušice.

Z pohledu úspěšnosti lokálních politických stran a hnutí ve volbách opět dominovaly ty subjekty, které kandidovaly na periferii Prahy (viz obrázek 4). Nadpoloviční většinu mandátů v zastupitelstvu se podařilo lokálním politickým uskupením získat v 17 z 57 městských částí. V 15 případech se jednalo o městské části na periferii, v případě Dáblíc o zónu vnějšího města a u Tróje o zónu města vnitřního.

⁵ Viz. Příloha 2.

Obrázek 4: Podíl lokálních politických stran a hnutí na získaných mandátech v komunálních volbách 2010 do zastupitelstev pražských městských částí (v %)

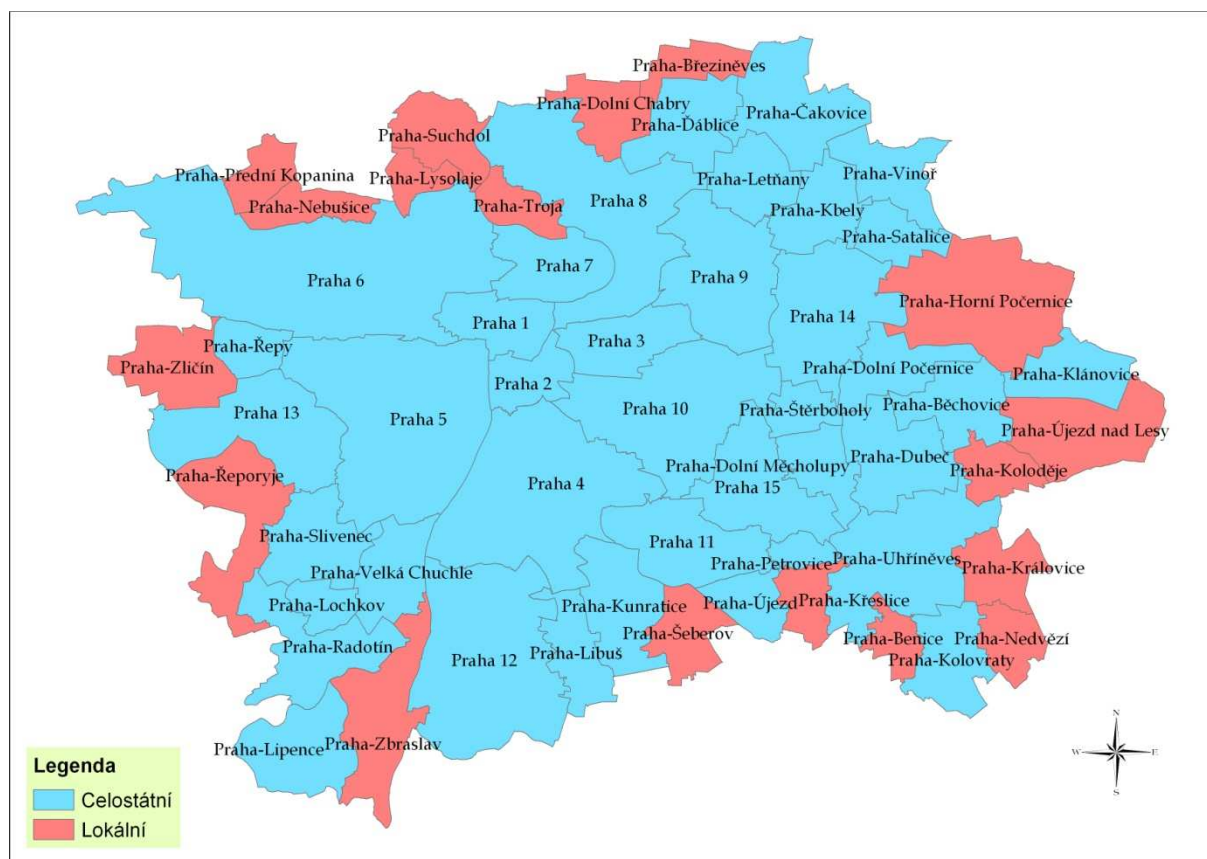

Zdroj: www.volby.cz (ČSÚ) a vlastní kalkulace.

Uvedené úspěchy ve vybraných městských částech dokázaly lokální politické strany a hnutí zužitkovat v získání nadpoloviční většiny v radách⁶ v 14 případech na periferii Prahy, v 1 případě ve vnějším městě (Praha-Petrovice) a v 1 ve vnitřním městě (Praha-Troja). Celkem získala lokální uskupení alespoň 1 místo ve 28 radách městských částí. Při volbě představitelů radnic získala lokální politická uskupení celkem 26 krát pozici místostarosty a 18 krát starosty. Opět s výjimkou Prahy-Tróje se vždy jednalo o místo starosty v periferní městské části.

⁶ Pokud městská část z důvodu velikosti neměla radu, tak se započítalo zastoupení mezi starostou a místostarostou městské části jakožto účast v radě.

Obrázek 6: Starostové městských částí podle typu politické strany nebo hnutí po komunálních volbách 2010

Zdroj: www.volby.cz (ČSÚ) a vlastní kalkulace.

Při pohledu na volební zisky lokálních politických uskupení v jednotlivých městských částech se nevyhneme otázce, proč jsou tak úspěšná zejména na periferii Prahy? Nabízí se několik vysvětlení, nebo faktorů, které úspěšnost přímo nebo nepřímo ovlivňují. Jedná se o legislativní rámec⁷, počet členů velkých politických stran, rozpočet jednotlivých městských částí a jejich polohu z hlediska územního rozvoje. Tyto faktory vytvářejí prostor, ve kterém se odehrává rozhodnutí lokálních politických aktérů o volební účasti.

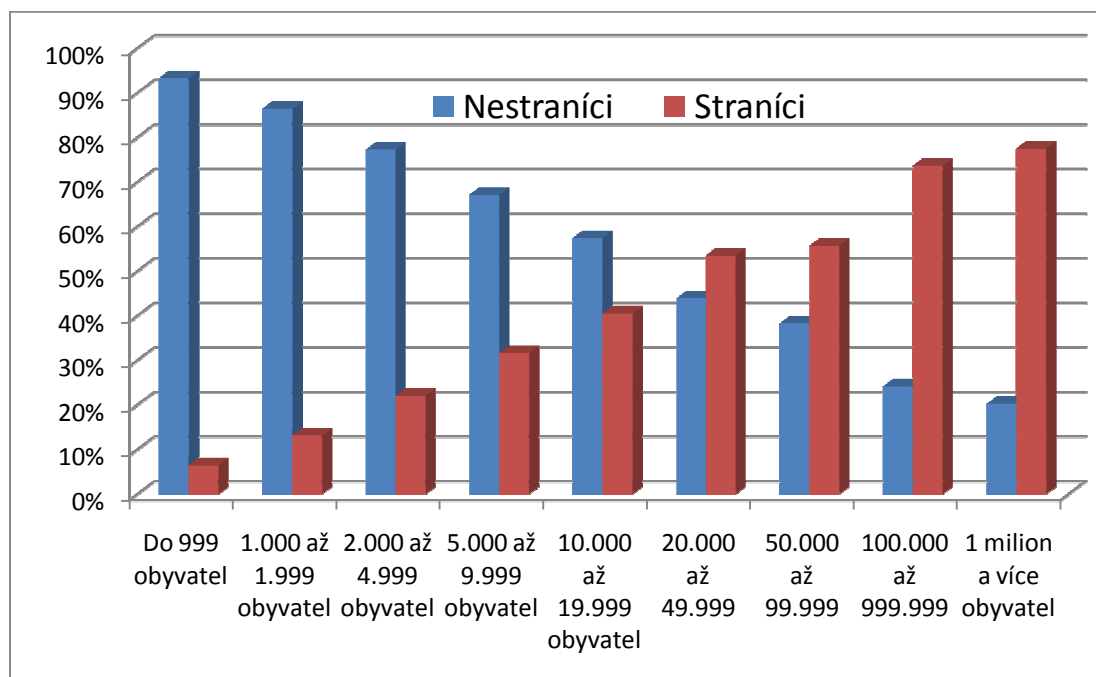
Zákon o volbách do zastupitelstev obcí říká, že „*nezávislý kandidát či sdružení nezávislých kandidátů, musí ke kandidátní listině připojit petici podepsanou zákonem stanoveným počtem voličů podporujícími její kandidaturu*“ (Kopecský 2010). Počet potřebných podpisů roste s velikostí volebního obvodu (obce) a tato fakt by mohla v některých případech ovlivnit ochotu nezávislých kandidátů či jejich sdružení kandidovat ve větších obvodech (obcích).

Naznačený trend se nám částečně potvrzuje při sledování úspěšnosti velkých stran v komunálních volbách v závislosti na velikosti obce. Obvykle platí závislost, čím větší obec, tím více mandátů tam získávají členové velkých etablovaných stran s celostátní působností a tím méně nečlenové (bez politické příslušnosti), jak ukazuje náš příklad z komunálních voleb 2010 v České republice (obrázek 7). Vidíme zde, kolik procent mandátů získali jak členové

⁷ zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí.

velkých stran (straníci), tak lidé bez politické příslušnosti (nestraníci). Za straníky byli pro účely této analýzy považováni kandidáti, kteří do kolonky politická příslušnost uvedli název jedné z 9 nejsilnějších politických stran podle výsledků voleb do Poslanecké sněmovny 2010⁸. Nestráníci byli všichni, kteří uvedli do kolonky politická příslušnost Nestráníci či bez politické příslušnosti.

Obrázek 7: Podíl zvolených zastupitelů podle stranické příslušnosti a populační velikosti obce v komunálních volbách 2010 v ČR (v %)

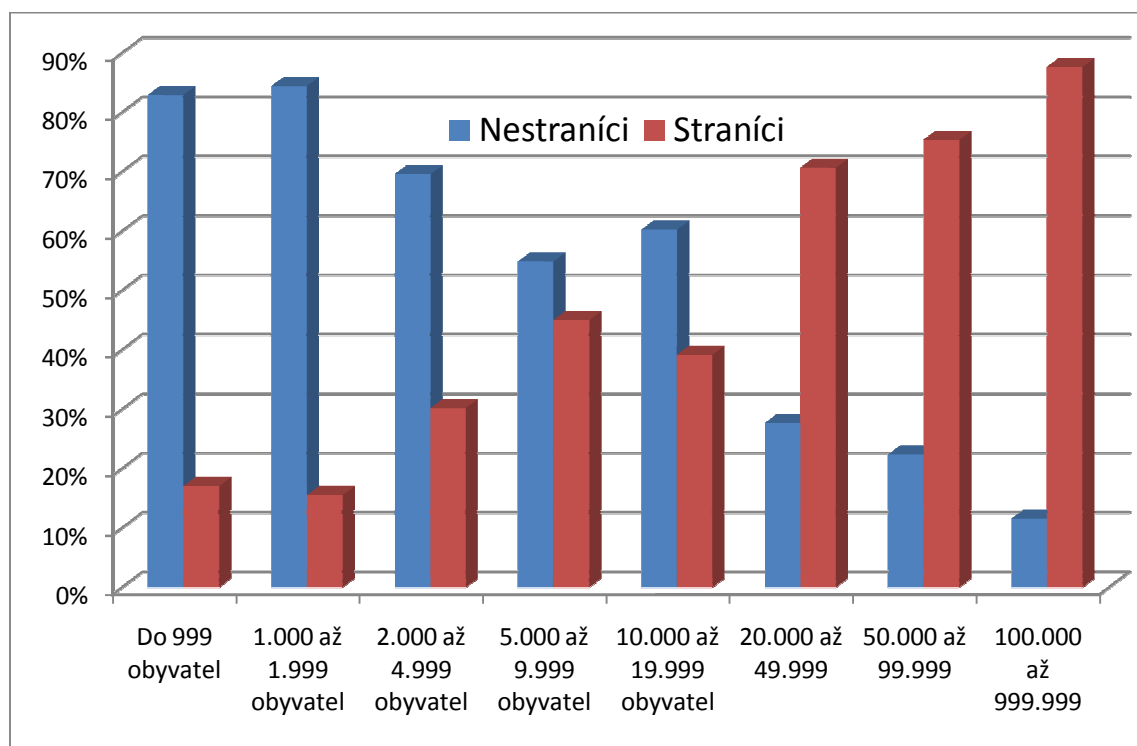

Zdroj: Český statistický úřad (ČSÚ) a vlastní kalkulace.

Pokud stejnou analýzu provedeme pouze za území hlavního města Prahy a budeme porovnávat zisky „straníků“ a „nestraníků“ podle velikosti městské části, dostaneme obdobné výsledky (obrázek 8), tedy podíl zastupitelů bez politické příslušnosti klesá v závislosti na velikosti městské části měřené počtem obyvatel a podíl zastupitelů z 9 největších politických stran naopak stoupá. Výše popsaná závislost tedy platí také na tomto relativně malém a velmi specifickém území, jakým je Praha.

⁸ Kromě parlamentních stran (ODS, TOP 09, VV, ČSSD a KSČM) se jednalo ještě o další čtyři strany, které se dostaly přes hranici 2 % (Strana zelených, KDU-ČSL, SPO Zemanovci, Suverenita), jednalo se také o strany, které získaly alespoň 2 % hlasů.

Obrazek 8: Podíl zvolených zastupitelů podle stranické příslušnosti a populační velikosti městské části v komunálních volbách 2010 v Praze (v %)

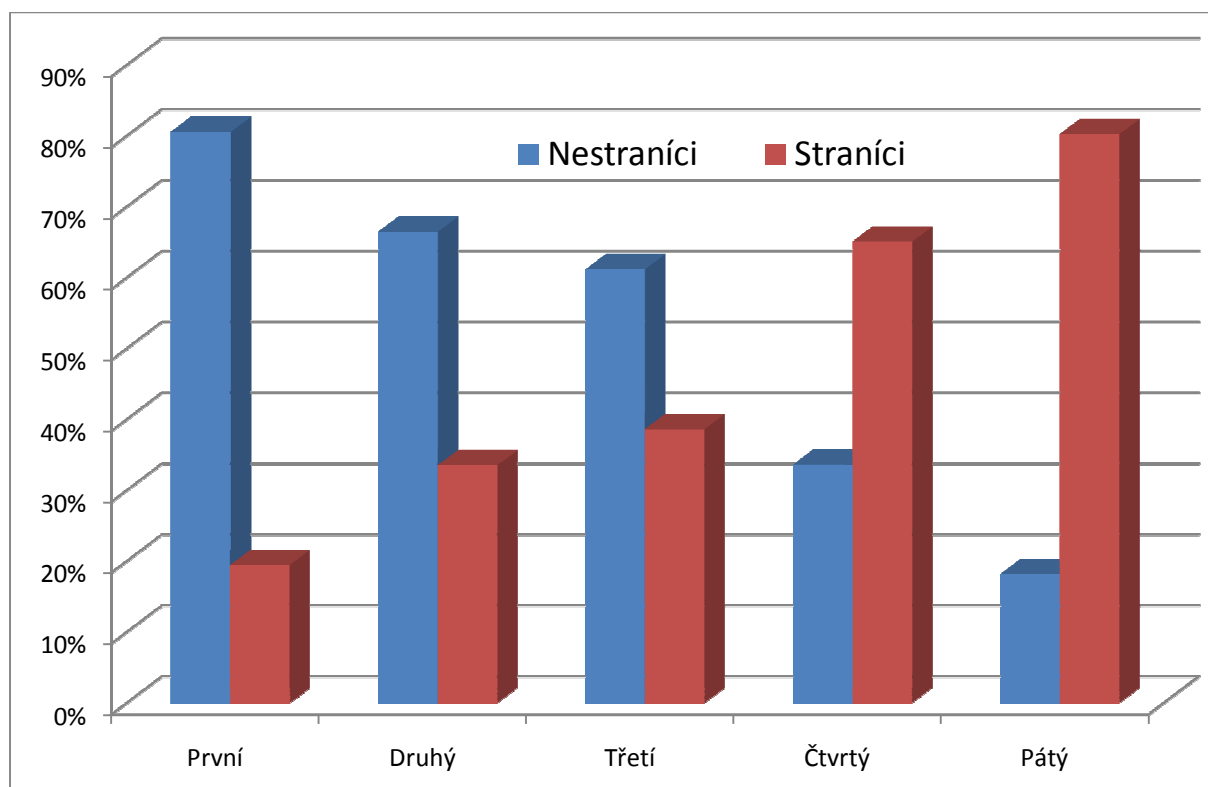
Zdroj: Český statistický úřad (ČSÚ) a vlastní kalkulace.

Jak si tuto závislost vysvětlit? Je nasnadě, že pouze s výše uvedeným vysvětlením o legislativních omezeních si nevystačíme a bude potřeba nabídnout další. Dalším možným vysvětlením vychází z prostého faktu, že velké politické strany mají relativně málo členů⁹. S takto relativně malým počtem členů je jen obtížné dosáhnout na obsazení pozic ve všech volených orgánech (jen obecních zastupitelstev je přes 6 tisíc). Proto v některých obcích velké strany vůbec nekandidují, či obsazují svoje kandidátky nestraníky. V takové situaci je logické, že se politické strany soustředí v komunálních volbách na zastupitelstva s největší mocí, to jsou obvykle zastupitelstva ve velkých obcích a městech, která disponují nemalými rozpočty. Na podporu této teorie je zde uveden obrázek 9, který ukazuje rozložení kandidátů v závislosti na velikosti rozpočtu, kterým jednotlivé městské části v Praze disponují¹⁰. Ukázalo se, že velké strany mají zájem kandidovat a uspět především v městských částech s velkým rozpočtem.

⁹ Podle internetového deníku Novinky.cz měly v dubnu 2010 ODS 31 tis. členů, ČSSD 24 tis., KDU-ČSL 36 tis., KSČM 66 tis., TOP 09 3 tis. a VV 1,5 tis.

¹⁰ Rozpočty byly rozděleny do kvantilů pro větší názornost.

Obrázek 9: Podíl zvolených zastupitelů podle stranické příslušnosti a kvintilů velikosti rozpočtu městské části v komunálních volbách 2010 v Praze (v %)

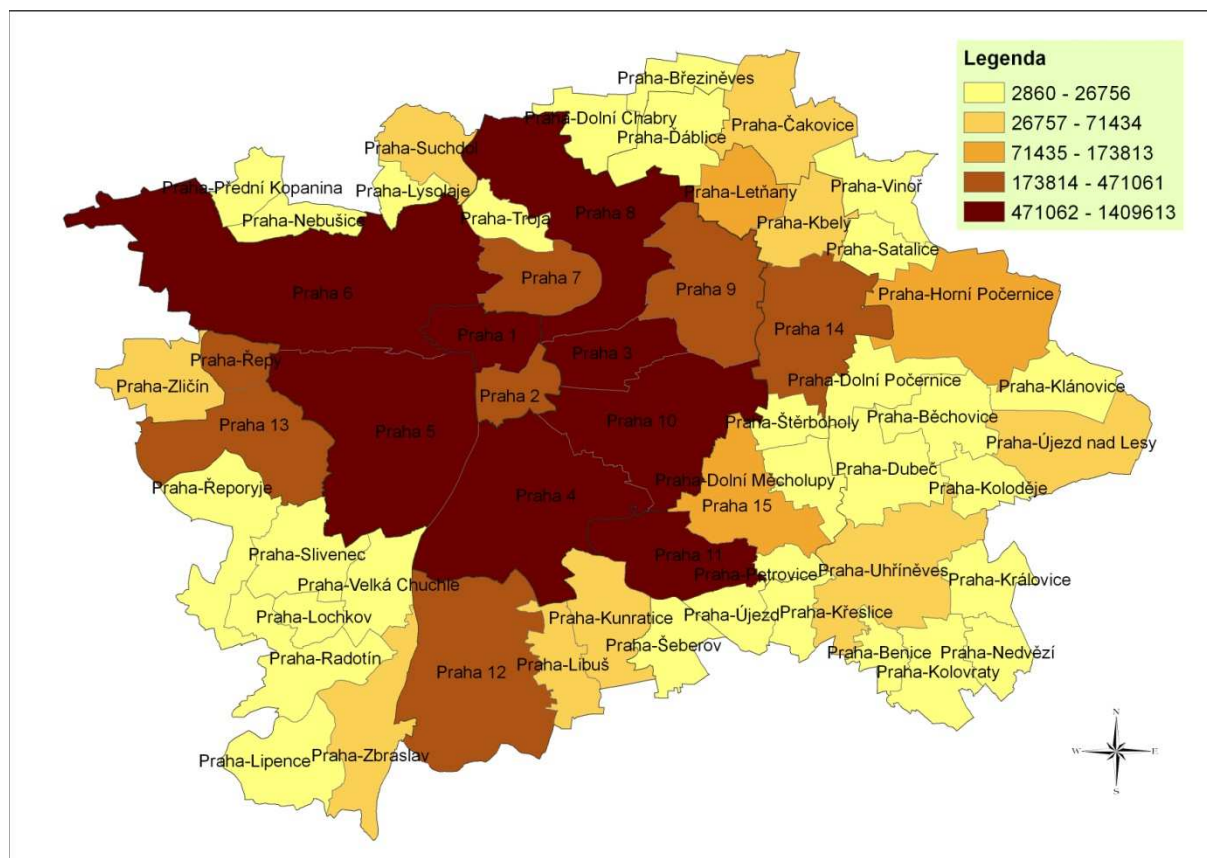
Zdroj: Český statistický úřad (ČSÚ), webové stránky 57 MČ hl.m. Prahy a vlastní kalkulace.

Srovnáme-li rozpočty městských částí s úspěchy lokálních uskupení, zjistíme, že získala s výjimkou Horních Počernic místo starosty pouze v městských částech, které patří podle rozpočtu do prvního nebo druhého kvintilu (viz obrázek 10). Obdobná zjištění platí také pro pozice radních a zastupitelů, čím bohatší městská část, tím méně jsou lokální uskupení úspěšná.

Na obrázku 10 vidíme rozložení rozpočtů jednotlivých městských částí na území Prahy, vzhledem k tomu, že velká část rozpočtu obcí i městských částí¹¹ je závislá na počtu jejich obyvatel, nepřekvapí, že nejbohatšími městskými částmi jsou ty, které mají nejvíce obyvatel, nacházející se v zóně vnitřního města.

¹¹ Rozpočty městských částí se sestavují na základě zákona č. 131/2000 Sb. o hl. městě Praze a podle závazné vyhlášky č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy (Mikeska 2010).

Obrázek 10: Rozložení rozpočtů jednotlivých městských částí hlavního města Prahy na rok 2011 (v tis. Kč)

Zdroj: webové stránky 57 MČ hl.m. Prahy a vlastní kalkulace.

Další srovnání, které se nabízí, je srovnání volební účasti (tabulka 2). Jedinou oblastí, která se odlišuje, je periferie Prahy, kde byla účast ve volbách přibližně o 10 % vyšší, než ve zbylých zónách. Také uvnitř tak specifického území, jakým je hlavní město Praha, se potvrzují trendy, které známe v rámci celého území České republiky – čím menší obec, tím větší volební účast (viz např. Kostecký 2005). Tato závislost je stabilní v čase (v uplynulých 20 letech), ať už se jedná o volby do Poslanecké sněmovny nebo volby komunální.

Tabulka 2: Volební účast v městských částech Prahy podle jednotlivých zón v komunálních volbách 2010

Zóna	Počet voličů	Účast
Centrum	59723	44,9%
Vnitřní město	534047	43,6%
Vnější město	258527	42,6%
Periférie	92569	53,9%

Zdroj: Český statistický úřad (ČSÚ), zonace podle Ouředníčka a Sýkory (2002) a vlastní kalkulace.

Tabulka 3: Volební zisky lokálních stran v Praze v závislosti na zóně

Zóna	Počet zastupitelů na 1 MČ	Z zastupitelů z lokálních stran na 1 MČ	Celkový počet zastupitelů lokálních stran
Centrum	35	4	8
Vnitřní město	35,56	1,33	12
Vnější město	22	2,23	29
Periférie	12,82	5,12	169

Zdroj: Český statistický úřad (ČSÚ), zonace podle Ouředníčka a Sýkory (2002) a vlastní kalkulace.

Skutečnosti uvedené v tabulce 3 jen potvrzují trendy, které byly odhaleny na předchozích stranách. Lokální strany jsou nejméně úspěšné v nejbohatších a populačně největších městských částech vnitřního města, jakými jsou např. Praha 3, 4, 8 a 10. Naopak nejčastěji jsou lokální strany úspěšné na periférii města, kde jim patří přibližně 40 % ze všech zastupitelských mandátů.

Shrnutí

Na základě výše uvedených analýz můžeme konstatovat, že participační snahy občanů o rozhodování o veřejných záležitostech se na území hlavního města Prahy projevovaly také v jejich zájmu o pasivní volební participaci (být zvolen). V Praze existovala již před volbami celá řada lokálních politických stran a hnutí, která fungovaly buď na území jen některých pražských městských částí, nebo jen v jedné z nich. Další lokální politická hnutí či strany vznikly ad hoc až před samotnými komunálními volbami 2010. Většina z lokálních uskupení kandidovala v městských částech na území Prahy, avšak nejen tam. Dvě lokální politická uskupení kandidovala např. i v MČ Praha 3 či v MČ Praha 10.

Z pohledu na územní rozložení úspěšnosti těchto stran podle získaných zastupitelských mandátů je zřejmé, že ve volbách uspěla lokální uskupení opět především na periférii, kde se také nejčastěji prosadila do vedení radnice (radní, místostarosta, starosta). Je možné říci, že při obsazování vedoucích pozic si vedla lokální uskupení nadobýčeji úspěšně, vzhledem k tomu, že obsadila přes 30 % pozic starosty, i když získala pouze 20 % mandátů.

Provedené analýzy naznačují, že lokální politická uskupení uspěla zejména v městských částech, kde žije nejméně voličů, a tudíž zde hospodaří také s nejmenším obecním rozpočtem. Zůstává otázkou, a tímto směrem se budou ubírat naše analýzy do budoucna, zda lokální uskupení uspěla na periférii pouze pro výše uvedené důvody a nezáměr etablovaných politických stran o relativně „chudé“ městské části, nebo zda tu hrála roli také otázka kvality nabízeného programu či nespokojenost voličů s představiteli etablovaných

stran, která mohl vyústit jak ve větší pasivní volební participaci, tak v preferování lokálních uskupení při aktivní volební participaci.

Literatura:

Český statistický úřad. 2010. „Stav obyvatelstva ČR k 1.1.2010“. Příklad z internetu [27.6.2010]: <http://czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/publ/1301-10->

Novinky.cz. 2010 „ODS ztrácí členy, ČSSD i menším stranám naopak přibývají“. Vydáno 26.4.2010. Příklad z internetu [26.6.2010]: <http://www.novinky.cz/domaci/198546-ods-ztraci-cleny-cssd-i-mensim-stranam-naopak-pribyvaji.html>

Hrůza, J. (1992): Urban Concept of Prague. Sborník ČGS 90, č. 2, str. 75-88.

Kopecký, M. 2010. *Právní postavení obcí a krajů – základy komunálního práva*. Praha: Wolters Kluwer.

Kostecký, T. 2005. "Political Behavior in Metropolitan Areas in the Czech Republic between 1990 and 2002 – Patterns, Trends and the Relation to Suburbanization and Its Socio-Spatial Patterns". *Sociologické studie/Sociological Studies* 05:2. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 104 p.

Mikeska, T. 2010. „Sestavování rozpočtu Městské části Praha 3.“ Příklad z internetu [29.6.2010]: <http://www.kauza3.cz/kauza-radnice/sestavovani-rozpocet-mestske-casti-praha-3.html>

Novák, J. 2007. „Vnitřní členění Prahy“. Pp. 16-21 in J. Vobecká a kol. 2007. *Sociálně prostorová diferenciace Prahy*. Studie pro Útvar rozvoje hl. města Prahy. 94 stran.

Ouředníček, M., L. Sýkora 2002: „Současné změny v rozmístění obyvatelstva a v sociálně prostorové struktuře Prahy.“ *Demografie* 44 (4): 270-272.

Přílohy:

Příloha 1: Zonace hlavního města Prahy

Městské centrum

Představuje nejstarší část Prahy odpovídající území čtyř historických měst pražských, dříve ohraničených středověkými městskými hradbami. Městské centrum je charakteristické koncentrací obchodu, služeb, pracovních příležitostí, správy a řízení, které slouží obyvatelstvu z celé Prahy, potažmo celé České republiky. Ačkoli zde bydlí necelých 7 % obyvatel, městské centrum na svém území koncentruje téměř 25 % všech pracovních příležitostí.

Vnitřní město

Vnitřní město tvoří bývalá předměstí 19. a začátku 20. století, které byla postupem času zcela propojena s městským centrem (Hrůza 1992). Vymezení vnitřního města na základě městských částí je poněkud širší, než by odpovídalo skutečnému územnímu rozsahu této zóny. Z hlediska bytového fondu se jedná převážně o činžovní zástavbu doplněnou zejména v příliž příkrých svazích vilovou zástavbou. Na území vnitřního města žije téměř 57 % obyvatel Prahy.

Vnější město

Vytváří neúplný prstenec obklopující vnitřní město. Jedná se o oblast, kam byla od konce 60. let soustředěna socialistická panelová výstavba. Panelová sídliště tvoří v současnosti dominantní typ zástavby vnějšího města.

Vedle panelových sídlišť se zde nalézají starší příměstská sídla, která byla postupem času pohlcena rozpínajícím se městem. Z hlediska funkčního využití převládá obytná funkce. Přestože zde bydlí více jak 28 % obyvatel Prahy, nalézá se zde pouze 13 % pracovních příležitostí.

Městská periferie

Městská periferie je tvořena samostatně stojícími sídly se silně převažující obytnou funkcí, ve kterých se s různou intenzitou mísí venkovský a městský charakter. Rozvolněnou zástavbu a malý počet obyvatel dokumentuje také ze všech městských zón nejnižší hustota zalidnění. V současné době městská periferie prožívá intenzivní rozvoj spojený s příchodem nových ekonomických aktivit (komerční suburbanizace) a také velkého počtu nových obyvatel (rezidenční suburbanizace). V příměstské zóně v rámci komerční suburbanizace vznikají lokality koncentrující nákupní centra, skladovací, distribuční a průmyslové areály.

Tabulka 1: Základní charakteristiky zón.

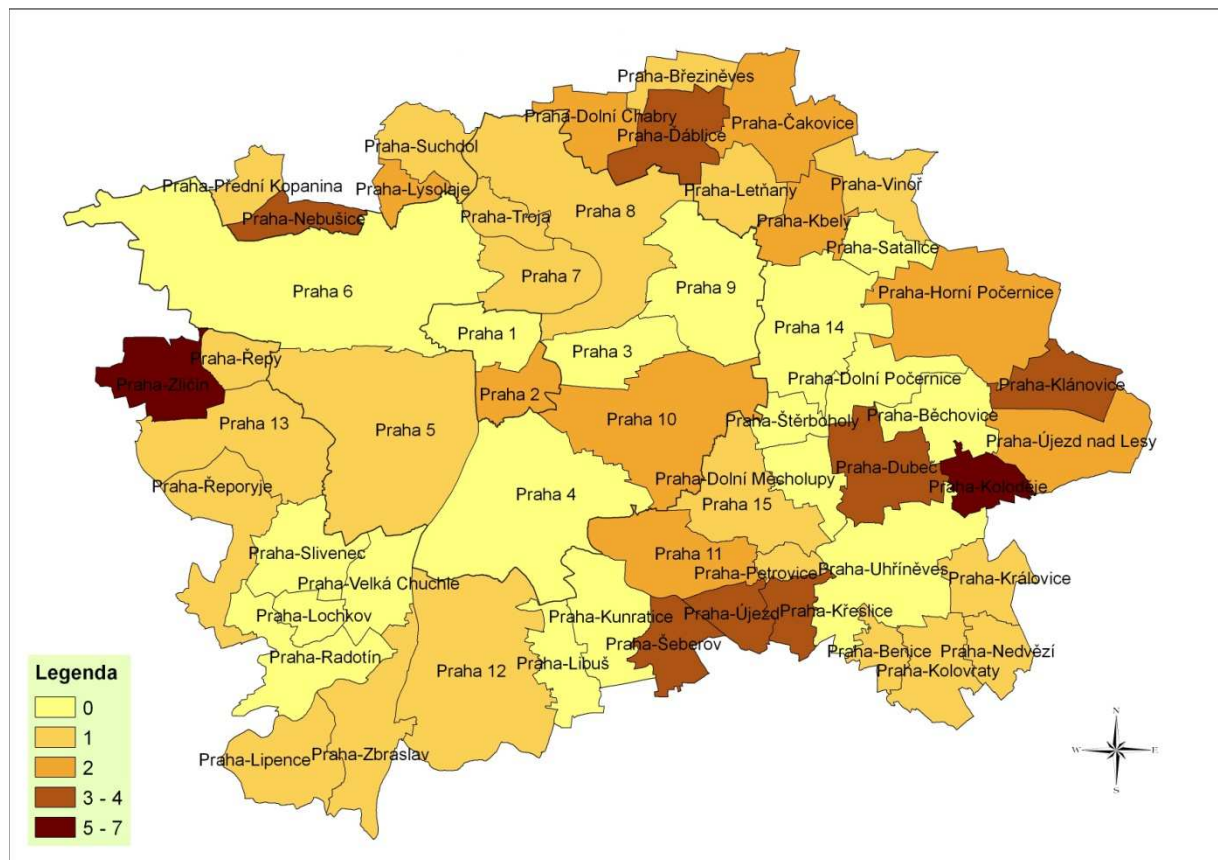
ZÓNY	Rozloha (km ²)	Počet obyvatel (2006)	Hustota zalidnění (ob/km ²)	Hustota pracovních příležitostí (zam/km ²)	ZAM/OB (2001)	Podíl vysokoškoláků (2001)
Centrum	9,69	78 286	8 079	18 560	394,92	22,34
Vnitřní město	163,87	673 354	4 109	2 518	115,32	19,82
Vnější město	115,33	332 796	2 886	823	51,46	16,72
Městská periferie	207,20	103 690	500	186	81,35	14,57
Praha celkem	496,09	1 188 126	2 395	1 463	114,29	18,80

Pozn.: ZAM/OB – vyjadřuje počet pracovních míst na 100 ekonomicky aktivních obyvatel

Zdroj: ČSU, SLDB 2001

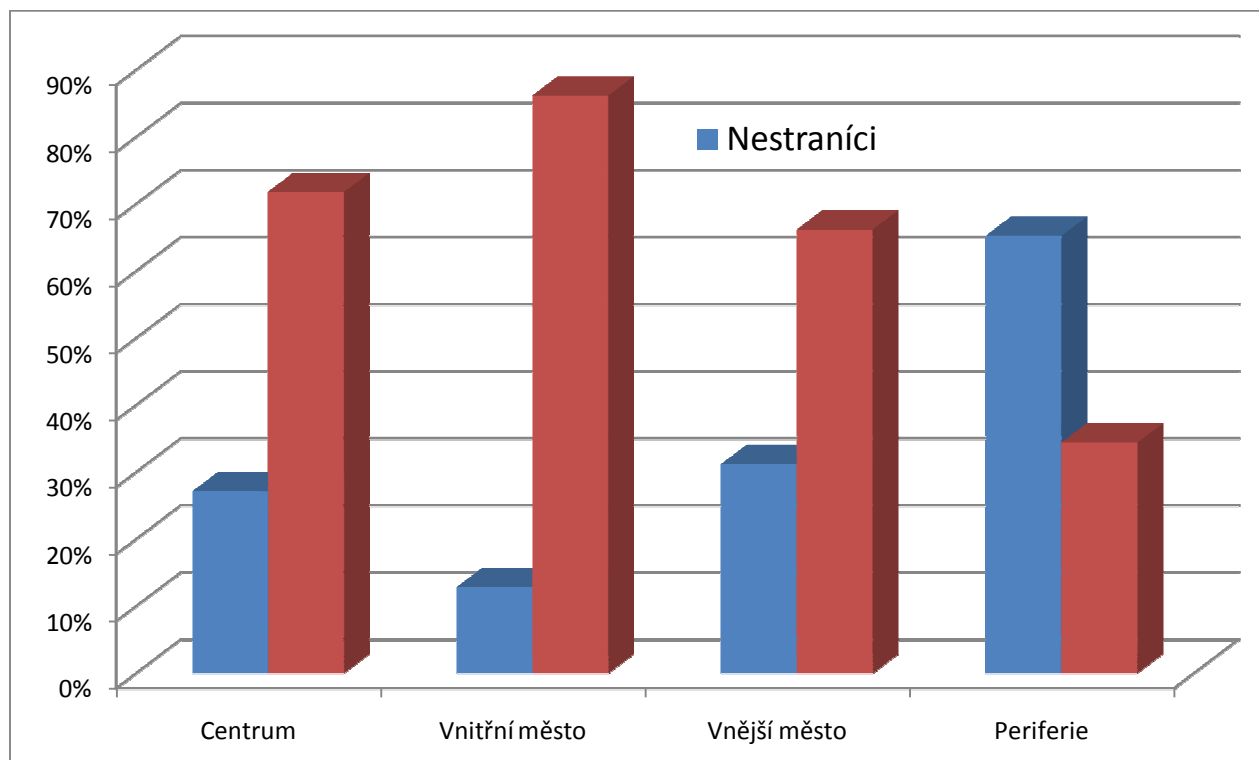
(Převzato ve zkrácené podobě z: Novák, J. 2007. „Vnitřní členění Prahy“. Pp. 16-21 in J. Vobecká a kol. 2007. *Sociálně prostorová diferenciacie Prahy*. Studie pro Útvar rozvoje hl. města Prahy. 94 stran.)

Příloha 2: Absolutní počty lokálních politických stran a hnutí kandidujících v komunálních volbách 2010 do zastupitelstev pražských městských částí

Zdroj: www.volby.cz (ČSÚ) a vlastní kalkulace.

Příloha 3: Podíl zvolených zastupitelů podle stranické příslušnosti a zóny hlavního města Prahy v komunálních volbách 2010 v Praze (v %)

Zdroj: Český statistický úřad (ČSÚ), zonace podle Ouředníčka a Sýkory (2002) a vlastní kalkulace.